

TEKST

Het geloof in hun ouderdom vindt bevestiging in een godsdienstig gebruik: op een bepaald ogenblik gaat men een woud binnen dat is geheiligd door de wijding van vorige generaties en de aloude huivering die het inboezemt. Afzonderlijke stammen met dezelfde naam en van hetzelfde bloed sturen vertegenwoordigers, die er een openbaar mensenoffer brengen. Met die gruwelijke rite openen ze hun barbaarse ceremonies. (Men toont zijn eerbied voor het woud ook op een andere manier: niemand betreedt het anders dan in de boeien geslagen. Zo is men als het ware ondergeschikt en getuigt men van de grote macht van de godheid. Wie dan per ongeluk valt mag in geen geval overeind komen en opstaan, maar moet over de grond verder kruipen.) De betekenis van heel dit bijgeloof is dat daar de oorsprong van de stam zou liggen, dat daar de god zetelt die over allen heerst, terwijl al het andere onderworpen is en gehoorzamen moet.

uit: Tacitus' *De origine et situ Germanorum*
vertaling vincent hunink (de germanen, amsterdam 2001, p.84)

Nel mezzo del cammin di nostra vita
mi ritrovai per una selva oscura
ché la diritta via era smarrita.

de beginregelss van Dantés *Divina Comedia*

“Her riddere, hoerdijt, metter wouwen,
Keert weder oft het sal u rouwen!
Comdi int Wout sonder Genaden,
Gine lidet heden sonder scaden.”

Uit de 14e eeuwse Roman van den Ridderre metter Mouwen (editie Utrecht 1981)

Ende van desen grooten volcke dat Brutus verdreef, quamender met schepen over de Zee, ende landen inder wilder Sassen-Lant, dat nu Vrieslant is gheheeten, ende setten hem te strijden teghen dat wreede volck: maer die Sassen hebben-der veel verslaghen ende verdreven. Des toghen sy weder over stier, ende sijn ghecome daer nu Vlaerding staet, ende worpen hem daer neder om daer te woonen, om dattet naest ten water was, ende maeckten daer een groot Casteel dat Slavenburch hiet: ende aen dat Slavenburch daer stont dat groote Bosch, dat daer na over menich jaer hiete dat wilde Wout sonder genaden. Ende dit was dat alre eerste begrijp van Hollant: als men hier na noch wel hooren sal.

(...)

Na desen Keyser Augustus soo wordt Claudius Keyser. Dese bedwanck Enghelant, ende brochtse onder die van Roomen. Ende doe hy uyt Engelandt quam, soo verstack hy metten winde, ende lande aen Slavenburch. Daer street dese Keyser Claudius teghen die wreede Slaven, soo dat hy met grooter pijnen den strijt wan. Doe ginck dese Keyser Claudius met sijn volck in dat groote Bosch, daer hoorde hy dat groot vreeselijck gheluyt vanden wilden beesten die in dat bosch waren, van Beyren, van Leeuwen, van Everswijn, van wilde Stieren, die soo vreeselick ghebaerden dat een mensche gruwen mochte. Doe vraechde die Keyser, of daer niemant in dat bosch en woonde. Sy seyden, neen Heer, want daer sijn also veel wilder beesten in, dat ghij't met al dit volck dat ghy hier hebt niet en soudes dorren door gaen. Doe vraechde de Keyser, oft groot ende wijt was. Sy seyden weder, dattet wel thien mijlen lanck was ende drie mijlen breed. Die Keyser vraechde weder, of daer niemant en woonde aen die ander sijde vanden bosch. Sy seyden, jae't Heer, daer woonen de wilde Neder-Sassen, die om niemant en gheven die opter aerden leeft: ende al waert dat ghy die avontuer hads dat ghy met desen volcke door dat bosch romen mocht, ghy soudet terstont bestreden worden van dat volck. Doe seyde de Keyser, di Wout mach hiet dat wilde Wout sonder ghenaden: want hoe dattet gaet, daer mach niemant wel dat lijf ont dragen. Ende van die tijt voort soo wort dat Wout gheheten dat wilde Wout sonder ghenaden. Ende dit was na ons Heeren gheboort twee ende veertich jaer. Dese Slaven waren oock seer ruych ghelijck wilde lieden, ende waren seer sterck van lijve, ende sy ontsaghen oock niemant.

(...)

Dese Heylighe Sinte Willebrort die tooch tot Romen, ende wort daer van den Paus Sergius gheconsacreert tot eenen Aertschen Bisschop. Ende dewijl dat Sinte Willebrort te Romen was, soo wayden met eenen grooten starckende, ende met eenen grooten Aertbevinge, inder nacht, alle die groote boomen ter neder, die in dat wilde Wout sonder ghenaden stonden. Ende doe die Heylighe Bisschop Sinte Willebrort quam, ende hy sach dat alle die boomen te neder gevallen laghen, soo docht hy dat God dat , Lant sonderlinghe bekeeren woude. Ende doe hy tot Utrecht quam, so stichte hy daer een Kerck van Canoniken. Ende daer geboot hy gestadelick te staen des Bisschops Stoel.

fragmenten uit de 15e eeuwse 'Goudse Kroniek'
(in de 17e eeuwse editie van P. Scriverius.)

Ecrits mois après mois, ces essais ne prétendent pas à un développement organique: leur lien est d'insistance, de répétition. Car je ne sais si, comme dit le proverbe, les choses répétées plaisent, mais je crois que de du moins ils signifient. Et ce que j'ai cherché en tout ceci, ce sont des significations. Est-ce que ce sont mes significations? Autrement dit, est-ce qu'il ya une mythologie du mythologue? Sans doute, et le lecteur verra bien lui-même mon pari. Mais à vrai dire, je ne pense pas que la question se pose tout à fait de cette façon. La «démystification», pour employer encore un mot qui commence à s'user, n'est pas une opération olympienne. Je veux dire que je ne puis me prêter à la croyance traditionnelle qui postule un divorce de nature entre l'objectivité du savant et la subjectivité de l'écrivain, comme si l'un était doué d'une «liberté» et l'autre d'une «vocation», propres toutes deux à escamoter ou à sublimer les limites réelles de leur situation: je réclame de vivre pleinement la contradiction de mon temps, qui peut faire d'un sarcasme la condition de la vérité.

Roland Barthes, *Mythologies*, 1957

Ik voel me een indringer als goddeloze – terwijl ik toch dacht sympathie op te kunnen brengen voor het verlangen naar transcendentie dat zo'n kapel belichaamt.

Ik weet ook niet hoe het hoort – dat knielen lijkt hier toch de norm. Als ik hier alleen was geweest was de ervaring allicht heel anders geweest. Nu richt ik me op dit opschrijfboekje omdat het krassen van mijn pen toch een soort devoot aura oproept. Hoop ik.

en dat schreef ik gisteren in de St-Willibrord kapel in de Oude Molstraat, hier in Den Haag

BEELD

WILLIBRORDUS
KAPEL



KAPEL



STILTE S.V.P.

Internetcursus

‘Wa@rom Jezus?’





DAT WILDE WOULD SONDER GENADE - MOTIEVEN

SPREEKBUIS

KLANKBORD

KERKTELEFOON

BUIZENRADIO

(BUIZEN)MICROFOON

KALFSLEDER GEBONDEN BOEKEN

ORALITEIT

MIDDELEEUWSE NATUURBELEVING

BESCHAVING

(IN DE REGEL HEERST DE VRIJHEID ALS ANARCHIE DE NORM IS)

LA SELVA OSCURA

DE GEHEIMEN VAN HET WILDE WOULD

HET WILLIBRORDUSGESTICHT

DE WILLIBRORDUSKAPEL

DE MONNIK

DE (STADS)KLUIZENAAAR

DE ZENDAMATEUR